

Aanvulling op
PROJECTWEEKPAKKET
EGYPTE

Hoofdstuk
TOETANCHAMON

Informatieve tekst

Farao Toetanchamon

Ongeveer 9.000 jaar geleden gaan in Egypte de eerste mensen langs de Nijl wonen. Daarna begint de lange geschiedenis van wat wij 'het oude Egypte' noemen. Rond 1341 v.Chr. werd er een jongen geboren, die de naam Toetanchaton kreeg. Tegenwoordig kennen we hem als Toetanchamon, en als één van de beroemdste koningen uit de geschiedenis.

Toetanchamons vader, Amenhotep IV, was ook farao. Hij vereerde de zonnegod Aton zo fanatiek, dat hij zelfs zijn eigen naam liet veranderen in **Achnaton**. En hij koos een nieuwe hoofdstad van Egypte in plaats van Thebe: Achetaton, ook bekend als Amarna. Het ging zelfs zo ver, dat hij wilde instellen dat Aton de enige god was die vereerd mocht worden. Dat noemen we *monotheïsme*, dat er maar één god vereerd wordt. De oude Egyptenaren vereerden tot dan toe wel tientallen goden, dus dat was een grote verandering!

Toen Achnaton stierf en zijn enige zoon in 1333 v.Chr. op 9-jarige leeftijd tot farao werd gekroond, werden kort daarna veel van Achnatons besluiten teruggedraaid. Iedereen mocht weer andere goden aanbidden dan de zonnegod, en de naam van Toetanchaton werd veranderd in Toetanchamon. Dat betekent: 'levend evenbeeld van Amon'. En toen hij koning werd, kreeg hij er een extra naam bij: **Nebcheperoere**. Dat betekent 'De heer van de verschijningen van de god Re'.

Toetanchamon leefde tijdens een welvarende periode die we het 'Nieuwe Rijk' noemen. Het Nieuwe Rijk wordt onderverdeeld in drie koningshuizen: de 18^e, 19^e en 20^e dynastie.

Binnen elke dynastie wordt de koning opgevolgd door een familielid. Omdat Toetanchamon geen kinderen had die hem konden opvolgen, was hij de laatste farao van de 18^e dynastie. Vanwege zijn jonge leeftijd werden veel van de beslissingen tijdens Toetanchamons regeringsperiode waarschijnlijk gemaakt door adviseurs. Schatbewaarder **Maya**, generaal **Horemheb** en hogepriester **Eje** waren enkele van zijn belangrijkste adviseurs.

Toetanchamon trouwde met zijn (half)zus Anchesenamun. Zij heette eerst Anchesen**paäton**, maar haar naam werd tegelijk met die van Toetanchamon veranderd. Samen kregen zij twee dochters, die beide dood geboren werden.

Rond zijn negentiende jaar stierf Toetanchamon onverwachts. Haastig werd hij in een ondergrondse grafkamer begraven in het Vallei der Koningen, samen met een ongelooflijke hoeveelheid goud en schatten. Speciale priesters mummificeerden zijn lichaam, zodat hij in het dodenrijk verder kon leven. Om zijn mummie goed te beschermen, legden ze Toetanchamon in prachtig versierde kisten, met een gouden masker op zijn gezicht.

Carnarvon en Carter: archeologie in 1922

100 jaar geleden wisten mensen bijna niets over Toetanchamon. Alleen dat er een farao was geweest met die naam. Veel koningsgraven waren inmiddels gevonden, maar niet de graftombe van Toetanchamon. Sommige mensen dachten dat Toetanchamon misschien geen eigen koningsgraf had. De

vasthoudendheid van twee Engelse mannen zorgde voor de ontdekking van het graf: George Edward Stanhope Molyneux Herbert, de vijfde Graaf van Carnarvon, en Howard Carter. De laatste werd geboren op 9 mei 1874 in Londen. Hij kon op vroege leeftijd al heel goed tekenen en dat leverde hem een baan op als tekenaar voor het Egyptian Exploration Fund. Via dit baantje klom hij op in de wereld van Egyptische archeologie. Lord Carnarvon moest door een ernstig auto-ongeluk, en een daaruit volgende slechte gezondheid, de winter doorbrengen in een warm klimaat. Hij reisde ieder jaar naar Egypte en raakte daar geïnteresseerd in de Egyptologie (de studie naar het oude Egypte). Uit eigen interesse ging hij opgravingen organiseren en hiervoor nam hij Howard Carter aan als opgraver. Carnarvon leverde de financiële middelen en Howard Carter stond aan het hoofd van het opgravingsteam dat uit meer dan honderd Egyptische mannen en jongens bestond.

Howard Carter en Lord Carnarvon begonnen op andere plekken met hun opgravingen, maar het liefst wilden ze aan de slag in de Vallei der Koningen. De Vallei der Koningen ligt ten westen van de Nijl en zoals de naam al zegt, liggen hier veel koningen en koninginnen begraven. In 1915 kregen de mannen toestemming om in de Vallei te starten en op zoek te gaan naar het graf van Toetanchamon. Ieder jaar kwam het team tussen oktober en maart in Egypte bij elkaar om te graven. Buiten die maanden was het eenvoudigweg te heet om in de woestijn te werken. In oktober 1922 zou er weer een nieuw opgravingseizoen aanbreken, maar Lord Carnarvon begon de moed te verliezen. Hij zag zijn geld verdwijnen en begon te twifelen over het bestaan van het graf. Howard Carter haalde hem over om nog één jaar door te gaan. De expeditie had op het moment van de vondst al meer dan 35.000 pond gekost - als je dat omrekent naar euro's van vandaag de dag, kom je uit op een bedrag van rond de 16 miljoen euro!

Op 4 november 1922 werden de eerste trap treden naar het graf van Toetanchamon per toeval door een waterjongen gevonden. Ze leidden naar een gestucte muur waarin hiërogliefen waren gestempeld. Carter legde het werk stil en stuurde direct een telegram naar Carnarvon, die in Engeland was en onmiddellijk, samen met zijn dochter, naar Egypte reisde. Op 23 november kwamen zij aan en werden de werkzaamheden weer hervat. Die hiërogliefen op de muur bleken inderdaad Toetanchamons naam te spellen.

Achter de muur lag een gang naar beneden, die eindigde in nog een gestucte muur. In deze muur werd eerst een klein gat gemaakt. Daardoor kon Carter voor het eerst in de tombe van Toetanchamon kijken. Carter werkte heel precies de graftombe door. Hij liet veel foto's maken, omschreef de voorwerpen nauwkeurig en gebruikte een nummeringssysteem om zo goed mogelijk vast te leggen hoe hij alles aantroef. Carnarvon dacht dat het 'enkele weken werk' zou zijn, maar tien jaar later werden pas de laatste voorwerpen uit het graf gehaald.

Graftombe: archeologie en schatten

Na de trap en de gang vonden de archeologen in de graftombe vier kamers. Eerst een voorkamer, met daarachter een annex (een soort voorraadkamer) en de grafkamer. Achter de grafkamer lag de schatkamer. In alle kamers waren heel veel voorwerpen te vinden: in de voorkamer lagen spullen die Toetanchamon tijdens zijn leven had gebruikt en ook na zijn overlijden wilde kunnen gebruiken. Onder andere allerlei meubels, verschillende onderdelen voor strijdwapens en een gouden troon. In de annex troffen de archeologen een grote voorraad aan van flessen wijn, meubels, kledingstukken en 116 manden met fruit. De doorgang naar de grafkamer was dichtgemetseld en aan

weerszijden stonden twee wachtersbeelden van Toetanchamon. Het gemummificeerde lichaam van de farao lag in de grafkamer, beschermd door drie houten mummiekisten en een sarcofaag van kwartsiet. Daaromheen stonden vier met goud versierde 'schrijnen', een soort grote, rechthoekige grafkisten. De grafkamer is de enige kamer in het graf waarvan de muren versierd zijn, met wandschilderingen waarop bijvoorbeeld goden en belangrijke rituele gebeurtenissen te zien zijn. Hierin verschilt de tombe van de graven van andere koningen in het Vallei der Koningen. In de schatkamer bevond zich de canopenkist van Toetanchamon. Een canopenkist bevat potten, *canopen*, met daarin de organen (lever, maag, darmen en longen) van de gemummificeerde overledene. Deze belangrijke potten en de vele andere kostbare voorwerpen in de schatkamer, werden beschermd door een beeld van de god *Anoebis*.

Toetanchamons tombe is kort na zijn dood twee keer opengebroken door grafrovers. Ze hebben weinig meegenomen, en dat doet vermoeden dat ze waarschijnlijk zijn onderbroken of betrappt. Beide keren is de tombe weer dichtgemetseld. Dit gebeurde al kort na het overlijden van de koning, want al snel was men Toetanchamon en zijn graf weer vergeten. Daarna is er tot 1922 niemand meer in de tombe geweest, totdat Howard Carter, Lord Carnarvon en zijn dochter Evelyn naar binnen gingen. Nooit eerder werd er een graftombe van een farao gevonden die zo compleet en rijk aan grafgiften was als die van Toetanchamon. Dit heeft de farao en zijn schatten wereldberoemd gemaakt. Het lijkt daardoor des te vreemder dat de tombe van Toetanchamon erg klein is, in vergelijking met andere koninklijke tombes uit zijn tijd. Waarschijnlijk was de dood van Toetanchamon zo onverwacht dat zijn eigen tombe nog niet klaar was en is hij begraven in een tombe die eigenlijk voor iemand anders bedoeld was.

Modern onderzoek

Uit de spullen in Toetanchamons graf hebben we een heleboel informatie kunnen afleiden, maar toch weten we niet heel veel over zijn familie. Zijn vader was Achnaton, een eerdere farao. En hij had een (half)zus, Anchesenamun, met wie hij trouwde. We weten ook wie zijn opa en oma waren. Maar over een heel belangrijk persoon weten we bijna niets: Toetanchamons moeder. Haar gemummificeerde lichaam is wel gevonden, maar verder is er niets over haar bekend – zelfs haar naam niet. Sommige mensen denken dat het Nefertiti was, de vrouw van farao Achnaton, maar dat kunnen we (nog) niet zeker weten.

DNA-onderzoek

Het is mogelijk om DNA van gemummificeerde lichamen te onderzoeken. Maar doordat de mummies duizenden jaren oud zijn, is het DNA vaak beschadigd. Het is dus een hele puzzel om uit te zoeken hoe de familiestamboom van Toetanchamon er precies uitziet. Vooral omdat een aantal koninklijke echtparen ook nog eens elkaars neef, nicht of zelfs broer of zus waren. Dat was in het oude Egypte niet ongebruikelijk, want zo kon een koningshuis de heerschappij van Egypte binnen de familie houden.

Reconstructie

Wanneer iemand wordt gemummificeerd, verandert de structuur van het gezicht en het lichaam. Daardoor is het lastig om aan de buitenkant te zien hoe het gezicht van die persoon eruitzag tijdens zijn of haar leven. Wel gebruiken we tegenwoordig bijvoorbeeld röntgenfoto's of CT-scans om het lichaam te bestuderen. Experts en kunstenaars kunnen vervolgens een reconstructie van het gezicht maken, om te laten zien hoe zij denken dat het er vroeger uitzag.

Een heleboel dingen moeten ze afkijken van andere afbeeldingen of gokken, zoals de precieze huidskleur en het kapsel. Op internet zijn verschillende gezichtsreconstructies van Toetanchamon te vinden.

Doodsoorzaak

Toetanchamon overleed toen hij nog maar 19 jaar oud was. Over de doodsoorzaak zijn veel verschillende ideeën. Sommige mensen denken dat het een spannend verhaal is. Zoals een moord of een ongeluk met zijn strijdwagen. Andere mensen denken dat hij aan een bijzondere ziekte is gestorven.

Door röntgenfoto's, echo's en CT-scans weten we wat er met Toetanchamon aan de hand was:

→ De vorm van de schedel van Toetanchamon zag er anders uit dan bij de meeste mensen. Dat kwam door een erfelijke ziekte die zijn vader ook had.

→ De farao had een gat in zijn schedel. Sommige mensen denken dat hij hard op zijn hoofd was geslagen – maar uit onderzoek is gebleken dat dit gaatje pas na zijn dood is ontstaan. Tijdens het mummificeren schoot een van de priesters uit met de haak om de hersenen via de neus te verwijderen.

→ Toetanchamon had een ernstige vorm van malaria. Die ziekte wordt verspreid door malariamuggen, die veel voorkwamen in Egypte.

→ Toetanchamon had al vanaf zijn geboorte een slechte gezondheid. Hij moet vaak ziek geweest zijn en was daardoor verzwakt.

→ De koning liep slecht, doordat hij voetbotjes miste. Dit kwam door de ziekte van Köhler, een ziekte waarbij botjes in de voeten afsterven. Daar moet hij veel last van hebben gehad, vandaar dat hij meer dan 100 wandelstokken had.

→ Toetanchamon had zijn dijbeen gebroken en dit ging ontsteken. De breuk is niet hersteld voor zijn dood. Dat betekent dat het kort voor zijn overlijden is gebeurd.

Toetanchamons vroege dood was waarschijnlijk een combinatie van zijn slechte gezondheid, de ziekte malaria en de ontsteking aan zijn dijbeen.

Activiteiten en opdrachten

Onderbouw

1 Kleurplaat mummiekist Toetanchamon

Onder bijlage nummer 1 vindt u een kleurplaat van de mummiekist van Toetanchamon. De kinderen kunnen deze naar eigen inzicht inkleuren.

2 Knutsel een Egyptisch godenmasker

De oude Egyptenaren geloofden in veel verschillende goden. Er waren goden voor bepaalde werkzaamheden, goden die hoorden bij bepaalde aspecten van leven en dood, goden die stormen veroorzaakten en goden die zorgden voor een goede overstroming van de Nijl. Anoebis bijvoorbeeld, was de god van het mummificeren, Osiris de koning van het dodenrijk, Seth was de god van het onweer en Hapy was de overstromingsgod van de Nijl. De meeste wetenschappers denken dat mensen vroeger al die goden en godinnen vereerden om zich te beschermen tegen slechte dingen. Mensen dachten dat ziektes, slechte oogsten en ongelukken door de goden werden veroorzaakt. Om ervoor te zorgen dat hun leven voorspoedig verliep, moesten die goden te vriend worden gehouden. Ze moesten vereerd worden met tempels en offers. Als je een slangengodin vereerde, had je misschien wel minder kans om door een slang gebeten te worden

Onder bijlage nummer 2 vindt u meerdere sjablonen voor het maken van Egyptische godenmaskers.

Print de maskers uit op stevig papier of dun karton.

Bron: Twinkl

Benodigdheden: schaar, kleurpotloden/stiften, perforator, draad of dun touw.

3 Zelf papyrus maken

In het oude Egypte hadden ze nog geen papier zoals wij dat hebben. In plaats daarvan schreven en tekenden ze op *papyrus*. Ons woord 'papier' komt van dat (Griekse) woord. Papyrus werd gemaakt van de stengels van de papyrusplant. Die stengels werden in de lengte in lange repen gesneden. Een aantal van die repen werd dan naast elkaar gelegd en daarop legde men haaks een tweede laag repen. Dit werd dan een beetje nat gemaakt en hard op elkaar gedrukt. De sappen in die stengels werden dan een soort lijm waardoor er een papyrusvel ontstond.

Benodigdheden: bruine papieren zak, witte lijm, water, bakpapier, kom en roerstaaf.

Stappenplan:

1. Scheur de bruine papieren zak in stroken van 2,5 cm breed van gelijke lengte.
2. Maak in een kom een mengsel van half lijm en half water. (Om één vel papyrus te maken, heb je van elk slechts ongeveer 1/4 kopje nodig.)
3. Doop de bruine papieren stroken in het lijmengsel en verwijder overtollige lijm.
4. Leg de stroken naast elkaar op het vetvrij papier en laat ze een beetje overlappen.
5. Breng nog een laag stroken in een rechte hoek op de eerste laag aan.
6. Laat het een nacht goed drogen.
7. Haal het papyrusvel van het bakpapier af en versier het met verf of kleurpotloden.

Middenbouw

4 Maak het masker van Toetanchamon

Onder bijlage nummer 3 vindt u een sjabloon voor het maken van het masker van Toetanchamon.

Print het masker uit op stevig papier of dun karton.

Bron: Twinkl

Benodigdheden: schaar, kleurpotloden/stiften, perforator, draad of dun touw

5 Knutsel een kijkdoos van het graf van Toetanchamon

Onder bijlage nummer 4 vindt u knipbladen voor het maken van een kijkdoos van het graf van farao Toetanchamon, met de tekeningen uit de kindertentoonstelling *Op zoek naar Toetanchamon* (print deze enkelzijdig uit op A4).

Benodigdheden: schoenendoos, schaar (met aan één kant een scherpe punt), kleurpotloden/stiften, lijm, gekleurd doorzichtig folie.

Stappenplan:

1. Prik met de scherpe kant van de schaar een gaatje in een korte zijde van de schoenendoos, knip vervolgens een klein rondje of vierkantje. Dit wordt het kijkgaatje.
2. Prik met de scherpe kant van de schaar een gaatje in het deksel van de schoenendoos, knip vervolgens een grote rechthoek uit. Bepal het gat aan de binnenkant van het deksel met het gekleurd doorzichtig folie.
3. Kleur de plaatjes op de knipbladen. Knip de plaatjes uit en plak ze volgens de instructies van de knipbladen op en in de schoenendoos.
4. Doe het deksel op de doos, kijk door het kijkgaatje... Alles goed te zien? Dan is de kijkdoos klaar!

6 Welke Egyptische god ben ik?

De oude Egyptenaren geloofden in veel verschillende goden. Er waren goden voor bepaalde werkzaamheden, goden die hoorden bij bepaalde aspecten van leven en dood, goden die stormen veroorzaakten en goden die zorgden voor een goede overstroming van de Nijl. Anoebis bijvoorbeeld, was de god van het mummificeren, Osiris de koning van het dodenrijk, Seth was de god van het onweer en Hapy was de overstromingsgod van de Nijl. De meeste wetenschappers denken dat mensen vroeger al die goden en godinnen vereerden om zich te beschermen tegen slechte dingen. Mensen dachten dat ziektes, slechte oogsten en ongelukken door de goden werden veroorzaakt. Om ervoor te zorgen dat hun leven voorspoedig verliep, moesten die goden te vriend worden gehouden. Ze moesten vereerd worden met tempels en offers. Als je een slangengodin vereerde, had je misschien wel minder kans om door een slang gebeten te worden.

Onder bijlage nummer 5 vindt u afbeeldingen van twaalf Egyptische goden. Met deze afbeeldingen kunt u aparte kaartjes maken. U kunt ze eventueel ook nog door leerlingen laten inkleuren en/of de leerlingen laten uit- of opzoeken wat bij deze verschillende goden en godinnen hoorde.

Het spel kan met de hele klas gedaan worden: u kiest een god/godin en beantwoordt 'ja en nee'-vragen van de leerlingen. Ze moeten raden welke god/godin u hebt gekozen. Na dit voorbeeld kunnen ook leerlingen een god kiezen.

Het spel is ook met z'n tweeën of in groepjes te doen: iedere leerling of ieder groepje heeft twaalf kaartjes met op elk kaartje een god. Aan de hand van de vragen en antwoorden worden de kaartjes die afvallen omgedraaid.

Illustraties: Hanneke van der Kooij

Bovenbouw

7 Welke Egyptische god ben ik?

→ Zie middenbouw.

8 Maak jouw stamboom

Onder bijlage nummer 6 vindt u een lege stamboom.

Bron: Twinkl

Is het maken van de familiestambomen van de leerlingen net zo'n puzzel als de stamboom van Toetanchamon? Laat de leerlingen hun eigen stamboom maken, ze beginnen bovenaan met hun opa's en oma's en eindigen onderaan met zichzelf (en eventuele broers/zussen). In de rondjes kunnen portretten worden getekend of foto's geplakt, daaronder wordt de naam van het familielid geschreven.

9 Kaart met cartouche

De namen van Egyptische koningen worden vaak in een cartouche geschreven, een soort omlijsting. Dan zijn ze goed te herkennen in een tekst. Ook cartouches met de naam van Toetanchamon (en zijn troonnaam Nebcheperoere) zijn regelmatig teruggevonden.

Onder bijlage nummer 7 vindt u lege cartouches, print deze enkelzijdig uit op A4, u krijgt dan twee kaarten op één vel.

Benodigdheden: hiërogliefen-alfabet (download deze via het Projectweekpakket Egypte op de website van het RMO), kleurpotloden/stiften/gelpennen, eventueel pailletten/glitters en lijm.

Stappenplan:

1. Zoek de hiërogliefen die bij jouw naam horen.
2. Teken/schrijf de hiërogliefen zo mooi mogelijk in de cartouche op de kerstkaart.

3. Versier de kaart eventueel met glitters of glimmende pailletten.

4. Schrijf aan de binnenkant van de kaart een mooie boodschap voor je opa/oma/beste vriend(in)/juf/meester.

5. Stuur de kaart op!

10 Maak het masker van Toetanchamon met LEGO®

Download de instructie onderaan op:

<https://www.rmo.nl/tentoonstellingen/tijdelijke-tentoonstellingen/op-zoek-naar-toetanchamon/>.

Boeken, websites, films en games over Toetanchamon

Boeken

Informatief

Emily Rose Oachs, *Het graf van Toetanchamon – Graven naar het verleden*, Corona 2020.

Nicholas Reeves, *Toetanchamon – de koning, het graf, de schatten*, Gottmer Uitgevers Groep 1991.

Sarah Devos, *Professor Kleinbrein: Wonderlijke weetjes en fascinerende feiten over de Egyptenaren*, Lannoo 2017.

National Geographic Kids, *Everything: Ancient Egypt*, 2018.

Prentenboeken

Sally Morgan, *De legende van Toetanchamon*, Corona 2020.

Patricia Cleveland-Peck, *The Story of Tutankhamun*, Bloomsbury Publishing Plc 2017.

Roman (young adult)

Greet Beukenkamp, *De jongen achter het masker*, Clavis Uitgeverij 2016.

Websites

- <https://www.rmo.nl/museumkennis/>
- <https://www.kemet.nl/toetanchatontoetanchamon/>

- <https://historianet.nl/beschavingen/egyptenaren/zo-stierf-toetanchamon>
- <https://wikikids.nl/Toetanchamon>
- <https://spreekbeurten.info/toetanchamon.html>

TV/DVD

Disney+ documentaire: *Tut's Treasures: Hidden Secrets*, 2018

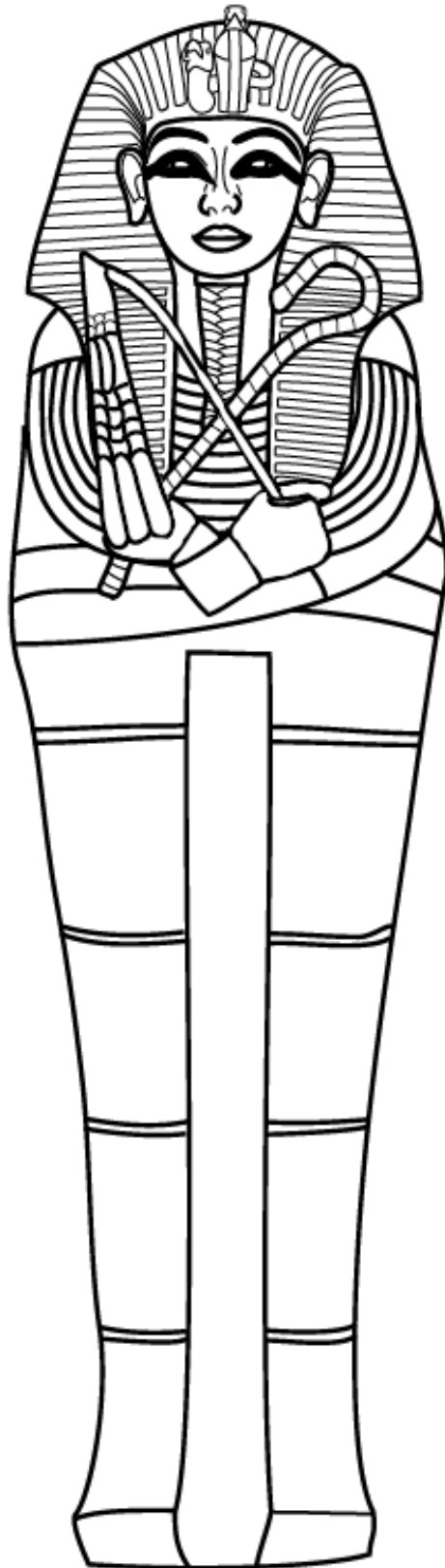
<https://www.disneyplus.com/nl-nl/series/tuts-treasures-hidden-secrets/3vX7PKSXJd09>.

National Geographic DVD: *De Graftombe van Toetanchamon, mysteries van de Nijl*, 2008.

Games en spellen

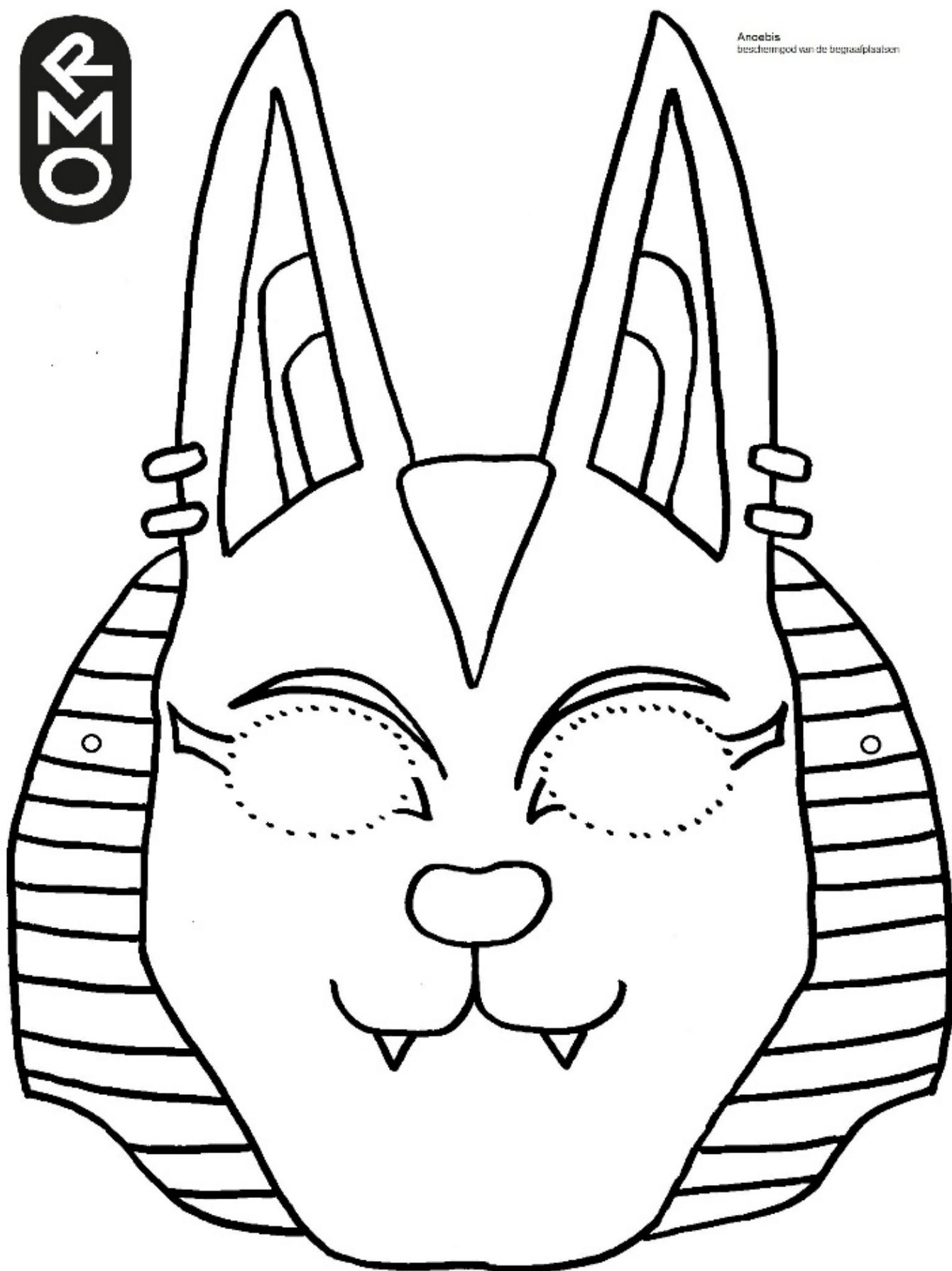
- Het Oudegyptische **senet** spel is te vinden onderaan op:
<https://www.rmo.nl/tentoonstellingen/tijdelijke-tentoonstellingen/op-zoek-naar-toetanchamon/>
- <https://www.spellengek.nl/sakkara/>
- <https://www.spellengek.nl/wraakvantoetanchamon/>
- <https://www.spellengek.nl/ramsesii/>
- <https://www.spellengek.nl/ra/>
- <https://www.spellengek.nl/amonra/>

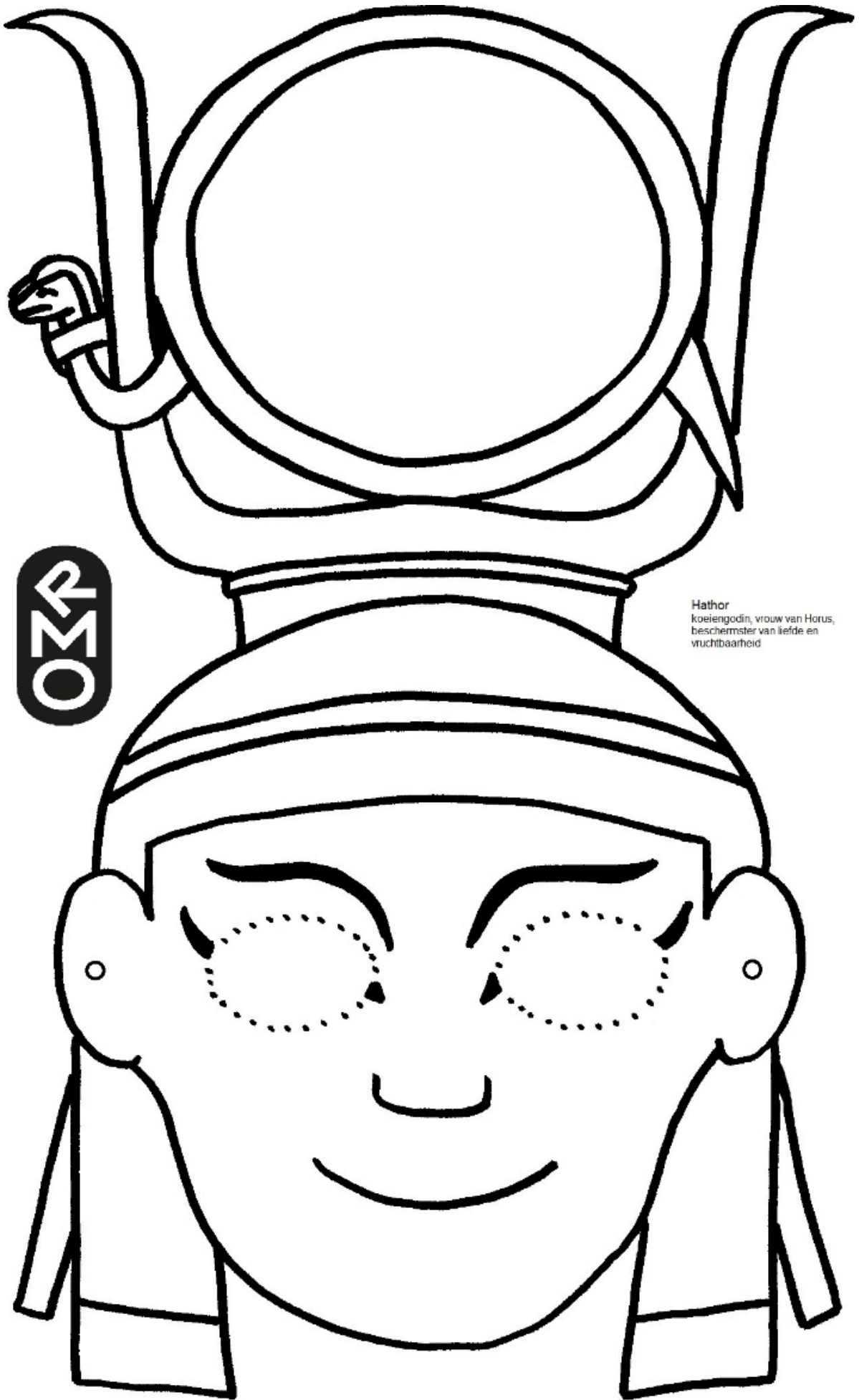
Bijlagen →





Anoebis
beschermgod van de begraafplaatsen



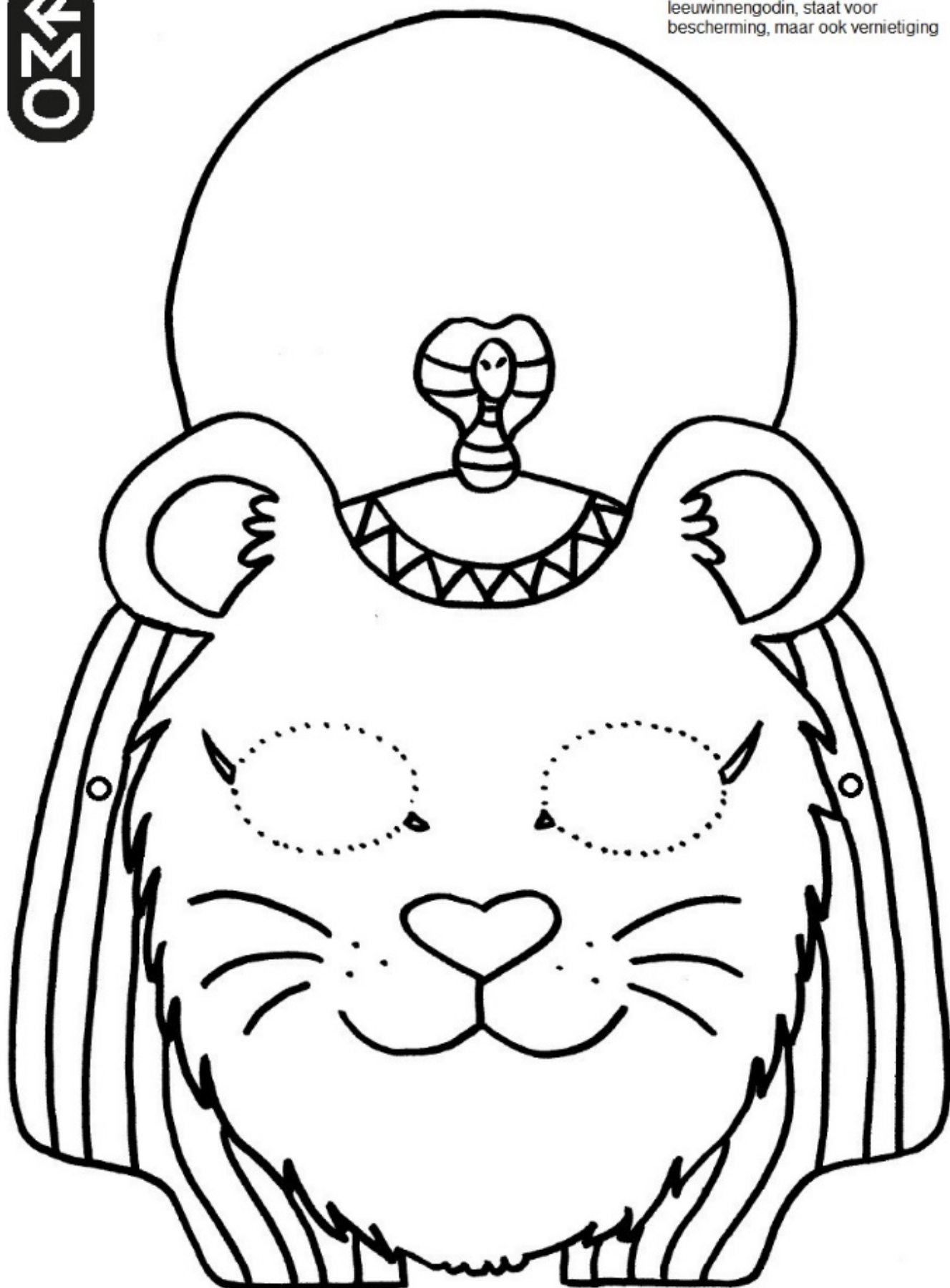


O M R

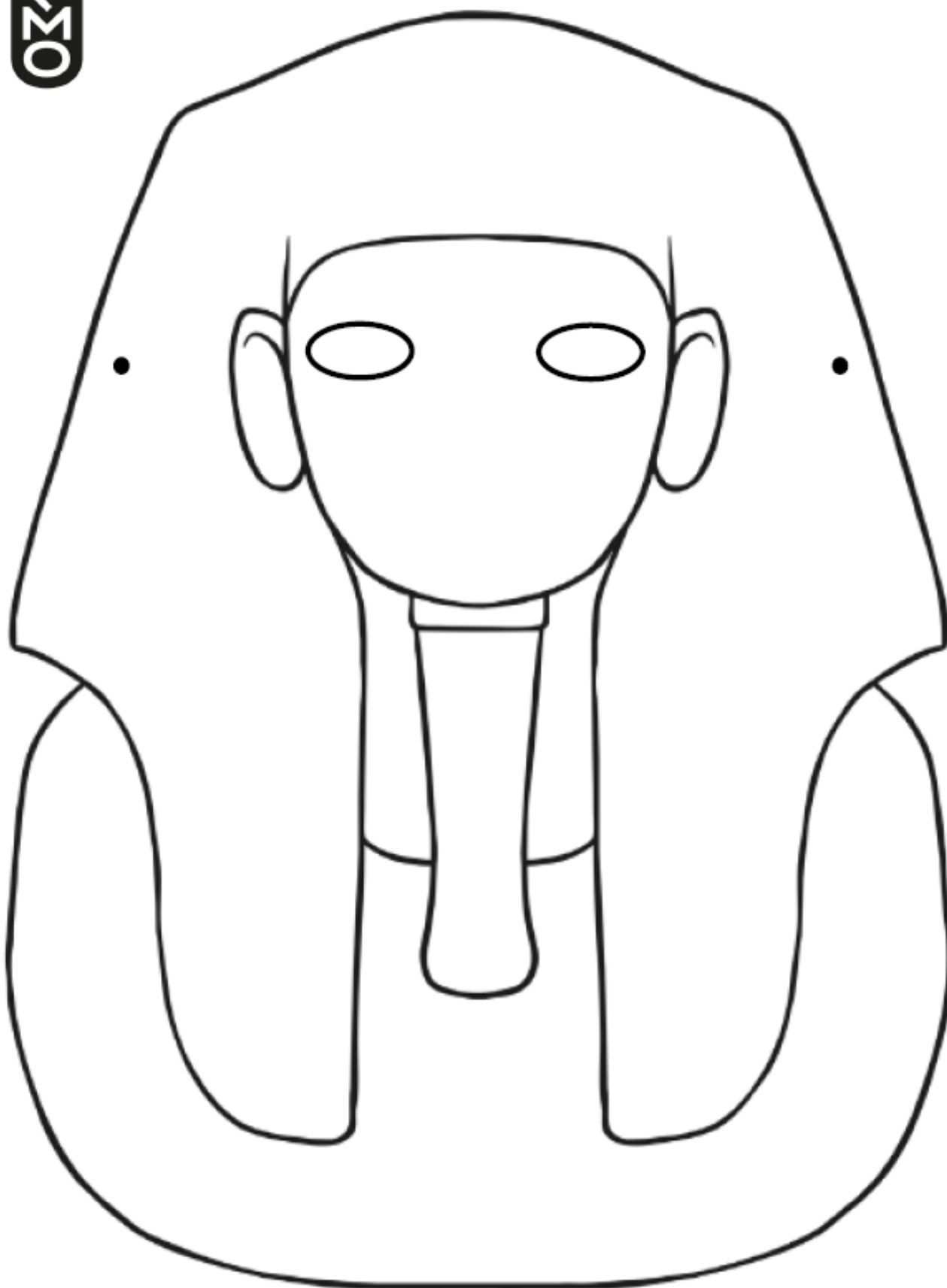
Hathor
koeïngodin, vrouw van Horus,
beschermster van liefde en
vruchtbaarheid

OZP

Sachmet
leeuwinnegodin, staat voor
bescherming, maar ook vernietiging



n° 3 Masker van Toetanchamon

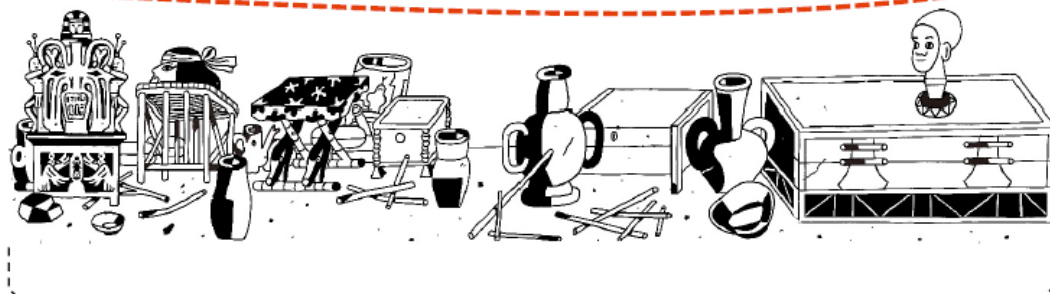
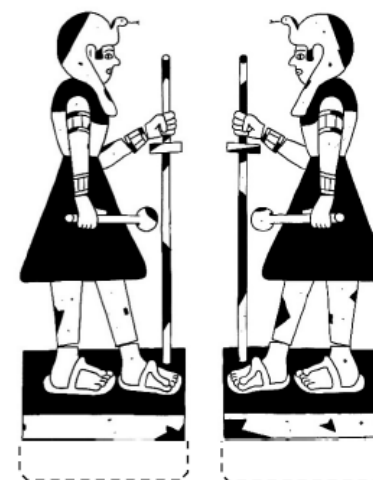
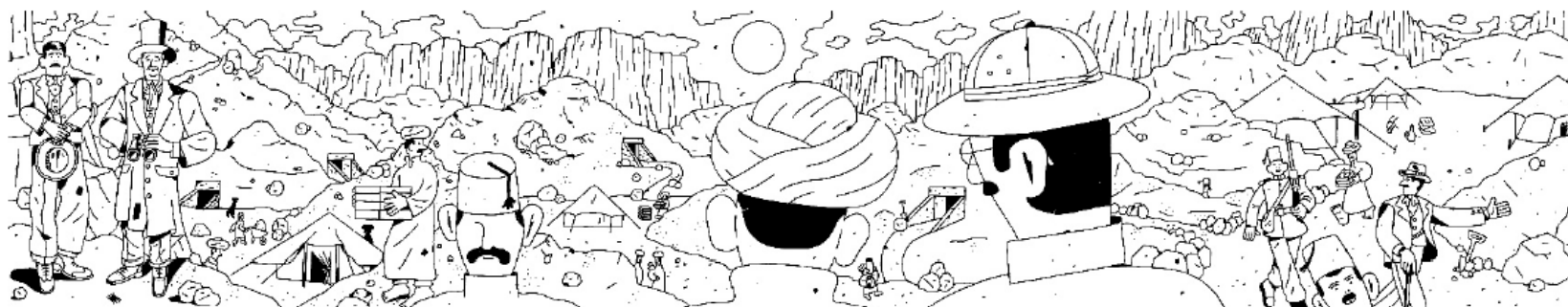


Kleur en versier het masker van Toetanchamon zoals jij het mooi vindt. Vergeet niet het gezicht een neus en mond te geven. Knip daarna de ogen uit, prik gaatjes op de zwarte stipjes (voor het koordje om je oren). En klaar is je masker!

n° 4 Kijkdoos graf van Toetanchamon

Knipbladen Op zoek naar Toetanchamon kijkdoos

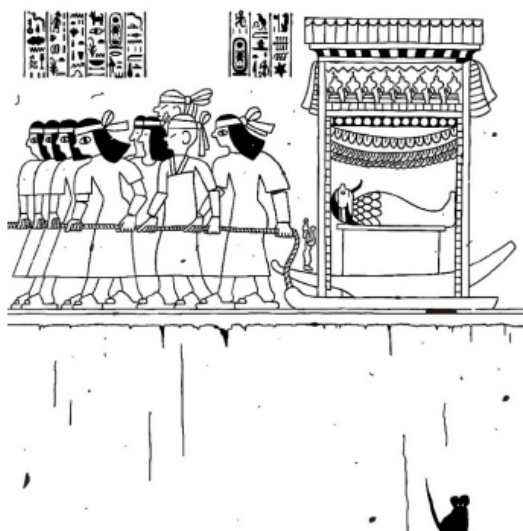
1 Buitenkant ↓ ✂ Kleur, knip en plak deze drie plaatjes aan de buitenkant van je schoenendoos.



2 Voorkamer

✂ Kleur, knip en plak de drie plaatjes met plakstroken op de bodem van de kijkdoos (hou de ruimte in het midden een beetje vrij).

✂ Kleur, knip en plak de drie plaatjes zonder plakrand aan de binnenkant, op de wanden, van de kijkdoos.



3 Schatkamer ↓

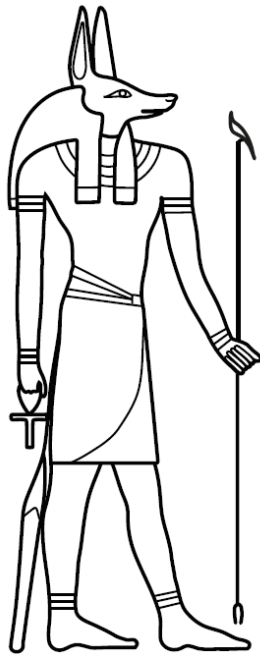
✂ Kleur, knip en plak dit laatste plaatje tegen de achterwand van de kijkdoos (recht tegenover het kijkgaatje).



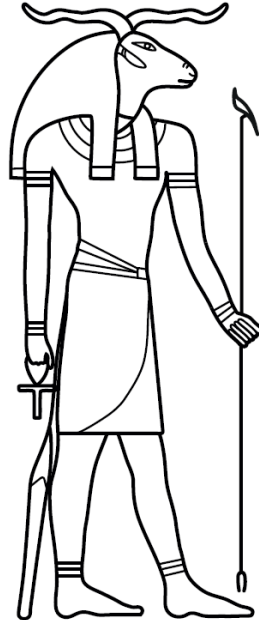
n° 5 Welke Egyptische god ben ik?



Amon



Anoebis



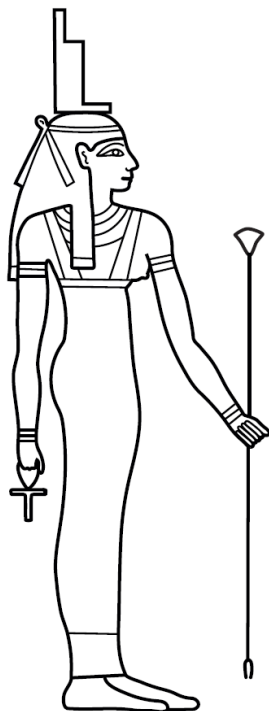
Chnoem



Hathor



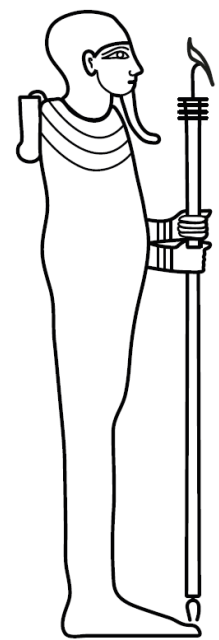
Horus



Isis



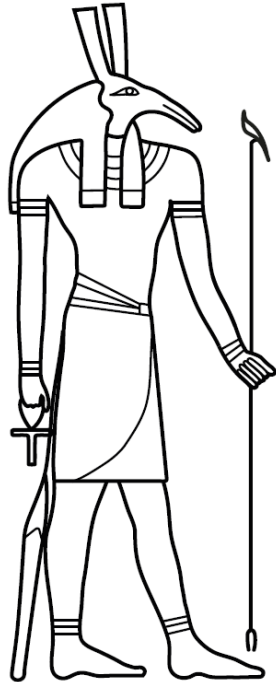
Osiris



Ptah



Re



Seth

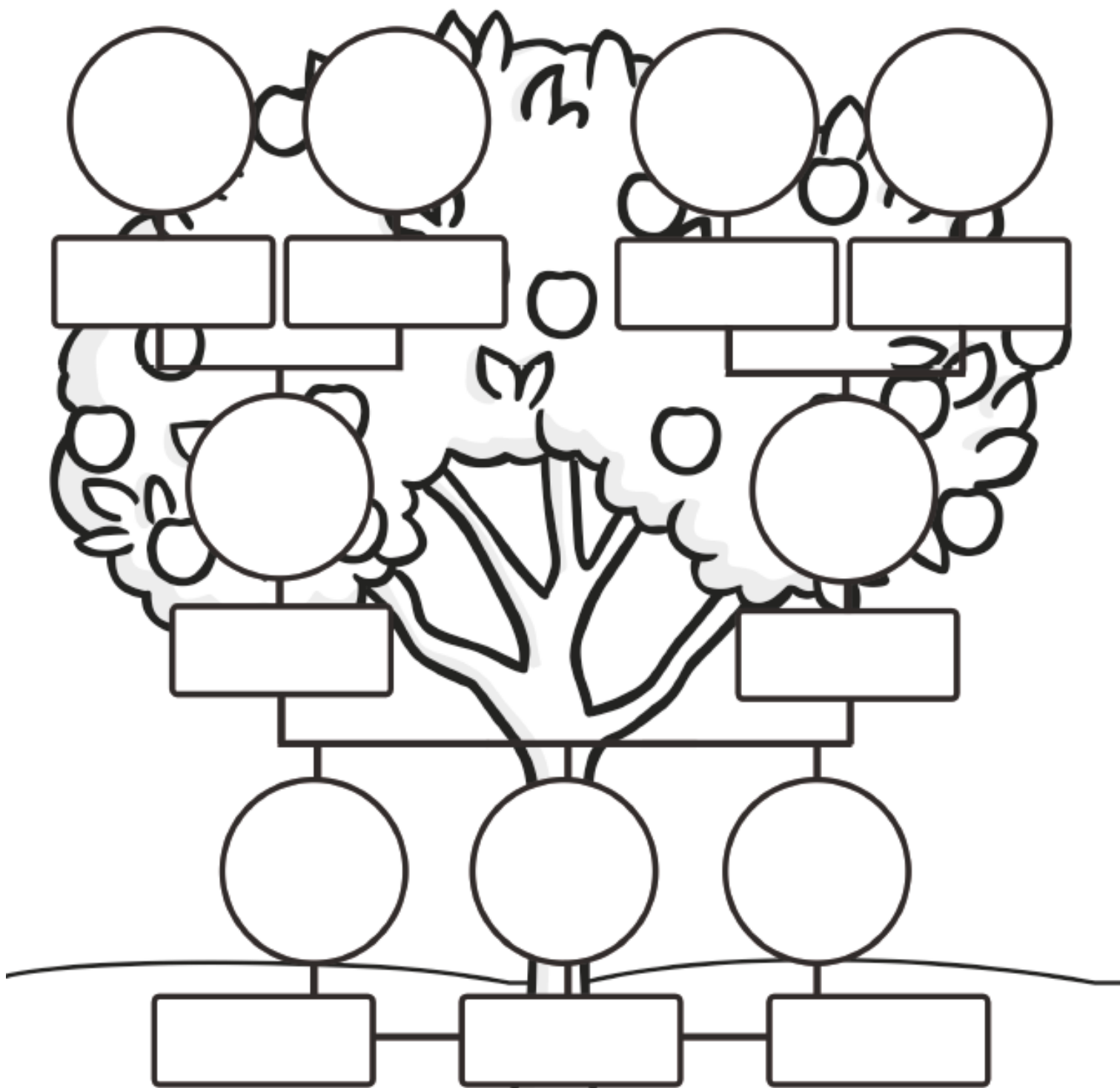


Sobek

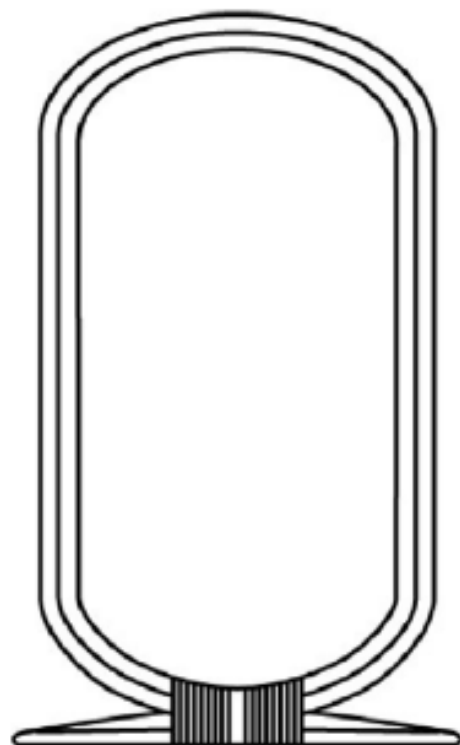


Thot

n° 6 Stamboom maken



Groeten van:



Groeten van:

